

KİTAP İNCELEMESİ

YENİ İLKÖĞRETİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETMEN YETERLİKLERİ İŞİĞİNDA

Sınıf Öğretmenleri için
ÖLÇME ve DEĞERLENDİRME:
Kavramlar ve Uygulamalar

Doç. Dr. Adnan ERKUŞ

Prof. Dr. A. Ata TEZBAŞARAN
Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
ata@mersin.edu.tr

Doç. Dr. Adnan ERKUŞ tarafından yazılan ‘Yeni İlköğretim Programları ve Öğretmen Yeterlikleri Işığında Sınıf Öğretmenleri İçin Ölçme ve Değerlendirme: Kavram ve Uygulamalar’ başlıklı kitap gözden geçirilmiş ve gözden geçirme sonucunda edinilen izlenimler aşağıda özetlenmiştir.

Yazar, bu alanda daha önceki yıllarda yayınlanmış kitaplarla karşılaştırıldığında, eğitimde ölçme ve değerlendirmenin temel konuları ve kavramlarını bölümlendirme, alt başlıklara ayırma ve sıralamada ana çatıyı büyük ölçüde korumakla birlikte, bazı değişiklikler ve eklemeler yapmıştır. Genel olarak yazar, değişmiş bulunan ilköğretim programındaki ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını gözetme amacıyla, bu yaklaşımın temelinde bulunan tekniklere yer vermeye ve bunların bilgisayar uygulamalarını örnekleriyle göstermeye çalışmıştır.

Kitap sekiz ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde “Ölçme ve Eğitimde Ölçme” başlığı altında ölçme, ölçek kavramları özetlendikten sonra, eğitimde ölçülecek bazı niteliklere örnekler verilmiş ve değerlendirmenin eğitimdeki işlevlerine değinilmiştir. İkinci bölümde “Veri Toplama Yol, Teknik ve Araçları” başlığı altında sık başvurulan yöntem ve tekniklere yer verilmiş; öğretmen ve öğrenciler için etkinlik önerileri yer almıştır. Üçüncü bölümde “Verilerin Çözümlemesi” başlığı altında, verileri özetlemede sık başvurulan yollardan söz edilerek, bir dağılımı betimleyen istatistiklerin tanımı ve hesaplama örnekleri verilmiştir. Ayrıca, normal dağılıma dayalı standart puanların tanımları ile say bağı (korelasyon) kavramı üzerinde de durulmuştur.

Dördüncü bölümde “Psikolojik Ölçme Araçları Geliştirme” başlığı altında, psikolojik ölçme aracı geliştirmede yer alan işlem basamakları özetlenmiş, deneme uygulamasından elde edilen verilere dayalı olarak madde analizinde kullanılan bazı göstergelere değinilmiş ve bir uygulama örneği verilmiştir. “Psikolojik Ölçme Araçlarında Bulunması Gereken Psikometrik Nitelikler” başlığını taşıyan beşinci bölümde güvenilirlik, geçerlik kavramları ve bunları kestirme yollarına değinilmiştir.

Altıncı bölüm “Eğitimde Ölçülecek Özellikler ve Kullanılacak Ölçme Araçları” başlığını taşımaktadır. Bu

bölüm üç alt başlıktan oluşmaktadır: “*Sınır Yeterliğin Ölçülmesi*”, “*Duyuşsal Özelliklerin Ölçülmesi*” ve “*Sergilenen Davranışların Ölçülmesi*” Birinci alt başlık altında, bilişsel beceriler Bloom taksonomisine dayalı olarak tanımlandıktan sonra, bunların ölçülmesinde kullanılan test türleri ile ödev ve projelere yer verilmiştir. “*Duyuşsal Özelliklerin Ölçülmesi*” başlığı altında tutumlar, ilgiler, korku-kaygı, kişilik, güdü ve empati gibi psikolojik yapılara yer verilmiştir. “*Kontrol Listeleri ve Dereceleme Ölçekleri*” başlığını taşıyan yedinci bölümde “*Sergilenen Davranışların Ölçülmesi*” kısmında önerilen tekniklerin türleri ve özelliklerinden söz edilmektedir.

“*Puanlama ve Değerlendirme*” başlığını taşıyan sekizinci ve son bölümde “*Puanlama*”, “*Değerleme*”, “*Not Verme*”, “*Değerlendirme*” ve “*Öğrenci Gelişim Dosyası*” alt başlıkları yer almaktadır. Yazar, bu alt başlıklar altında her biri için kendi kavramsal açıklamalarından sonra birer uygulama örneği vermiştir. Kitabın “*Ekler*” bölümünde, kitap içeriğinde yer alan işlemler için bazı hesaplamaları bilgisayar kullanılarak nasıl yapılabileceği ile ilgili örneklerle yer vermiştir. Kitabın sonunda da, kitapta geçen temel kavramlara ilişkin bir sözlük ile konu dizini yer almaktadır.

Kitabın, mesleki yeterlikler bağlamında öğretmen ve öğretmen adaylarına faydalı olması dileğiyle.

Erkuş, A. (2006). *Sınıf Öğretmenleri için ÖLÇME ve DEĞERLENDİRME: Kavramlar ve Uygulamalar*. Ekinoks Yayınları: Ankara